

D o g a đ a n j a

Povodom stote obljetnice rođenja akademika Josipa Roglića (1906.-2006.)

Ove godine proslavlja se stota obljetnica rođenja jednog od najznačajnijih hrvatskih geografa 20.st. – akademika Josipa Roglića.

Akademik Roglić, geograf s vizijom, širokih pogleda, znanja i interesa, rođen je u malom zabiokovskom selu - Župi Biokovskoj, 14. ožujka 1906. godine. Osnovno obrazovanje stekao je u rodnom mjestu dok je gimnaziju pohađao u Splitu. Godine 1927. Josip Roglić prelazi s Pravnog fakulteta na Geografski odsjek Filozofskog fakulteta u Beogradu gdje je i diplomirao, a 1934. godine i doktorirao s temom «Biokovo – fizičko-geografske osobine».

Prof. Roglić se 1941. godine seli u Zagreb gdje je najprije radio kao profesor u I. ženskoj gimnaziji, da bi 1943. počeo raditi na Visokoj pedagoškoj školi gdje je izabran za izvanrednog profesora. Dvije godine kasnije postaje redovni profesor na Filozofskom fakultetu i u istom zvanju godinu dana kasnije prelazi na novoosnovani Prirodoslovno-matematički fakultet. Već u akademskoj godini 1947/48. postaje dekanom ovoga fakulteta.

Od 1946. vodi i Geografski zavod odnosno od 1960. Geografski institut. Ponovno je pokrenuo rad Hrvatskog geografskog društva 1947. godine kao i izlaženje Geografskog glasnika (1949.) i Geografskog horizonta (1955.)

Zahvaljujući svome radu i zaslugama prof. Roglić je 1960. postao izvanrednim, a 1969. godine redovnim članom JAZU – Razred prirodnih znanosti. U svom radnom vijeku obja-

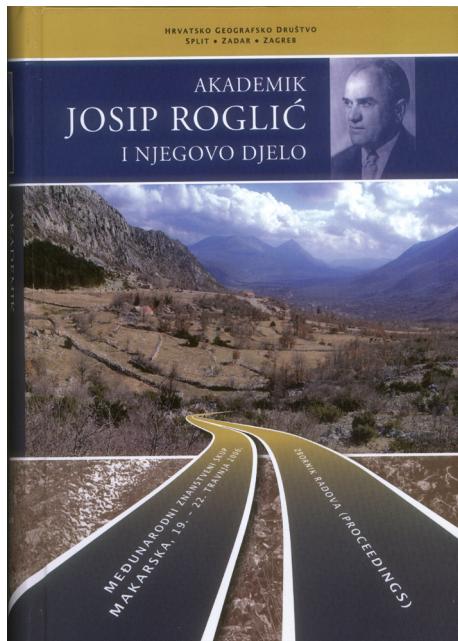
vio je oko 170 znanstvenih i stručnih radova te stotine priloga u časopisima, enciklopedijama i leksikonima.

Akademik Roglić odlazi u mirovinu 1976. godine. Umro je 18. listopada 1987. u Zagrebu.

Bio je izvrstan predavač i geograf terenac koji je svojim djelovanjem zadužio cijelokupnu hrvatsku geografiju i zato ga se i danas brojni naraštaji geografa još rado sjećaju.

**Međunarodni znanstveni skup
«Akademik Josip Roglić i njegovo djelo»,
Makarska, 19. - 22. travnja 2006.**

Upravo zbog ovako velikog doprinosa znanstvenom i nastavničkom geografskom radu, akademiku Rogliću posvećen je i međunarodni znanstveni skup koji se od 19.-22. travnja 2006. održao u Makarskoj pod

nazivom «*Akademik Josip Roglić i njegovo djelo*». Organizatori skupa bili su Geografski odsjek PMF-a u Zagrebu te Hrvatsko geografsko društvo iz Zagreba i Splita. Na skupu je sudjelovalo 130 sudionika iz Hrvatske te još nekoliko zemalja.

Uz dio programa sa izlaganjima sudionika koji se odvijao u prijepodnevnim satima, bio je organiziran i terenski dio koji se odvijao u Makarskom i Omiškom primorju, Vrgorcu, Bačinskim jezerima, Zaostrogu, Zagvozd i drugim mjestima u okolini. Skup je završio posjetom rodnom selu akademika Roglića 22.4. gdje je održan svečani program i

otkrivanje spomen ploče kraj njegove rodne kuće te otvaranje dvije novo-markirane planinarske staze. Nakon

svečanog programa za sudionike je organizirano planinarenje do najvišeg vrha Biokova Sv.Jure, posjet botaničkom vrtu u Kotišini te Malakološkom muzeju u Makarskoj.

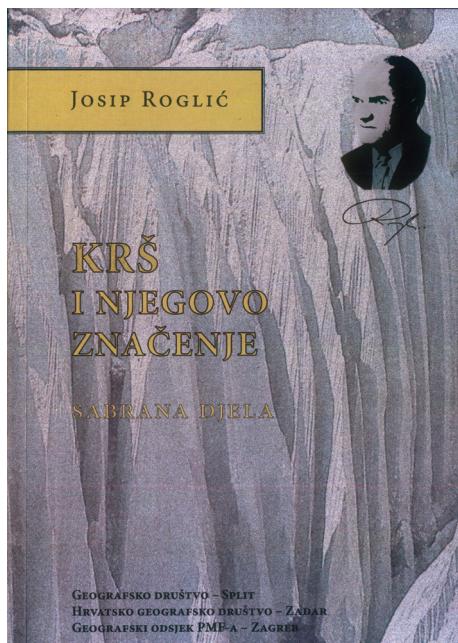
Uz ovaj znanstveni skup objavljen je i Zbornik radova pod nazivom «*Akademik Josip Roglić i njegovo djelo*» u izdanju Hrvatskih geografskih društava Split, Zadar i Zagreb u kojem su objavljena 34 priloga sudionika izlagača. Zbornik ima 566 stranica, podijeljen je u 7 cjelina i tvrdog je uveza.

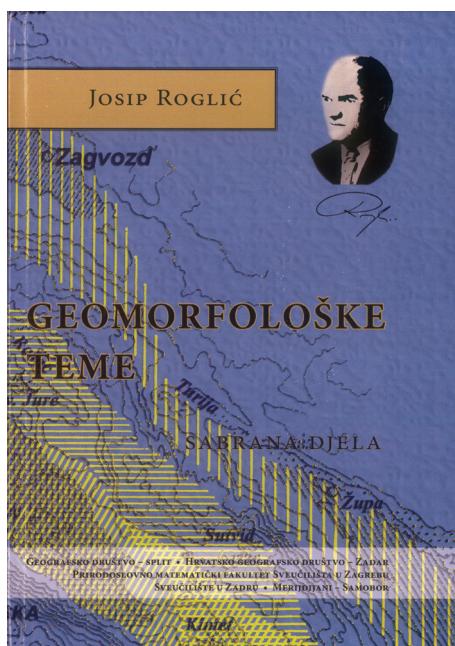
Sabrana djela Josipa Roglića

Budući je akademik Roglić bio vrlo svestran znanstvenik, bavio se mnogim područjima o kojima je pisao i brojne radove. Glavna područja koja je proučavao bila su: geomorfologija s naglaskom na kršu i njegovim fenomenima, regionalna geografija, promet i prometna povezanost, procesi litoralizacije, ali i globalizacije te kartografija. Osim toga bavio se i odnosom čovjeka i prirode.

Povodom obilježavanja stote godišnjice rođenja akademika Roglića odlučeno je da se njegovi odabrani radovi objave u 5 knjiga, svaka sa određenom tematikom, u nakladništvu Geografskog društva Split, Hrvatskog geografskog društva Zadar i Geografskog odjeljka PMF-a u Zagrebu. Glavni urednik ovih sabranih djela je dr. sc. Mate Matas, izv. prof.

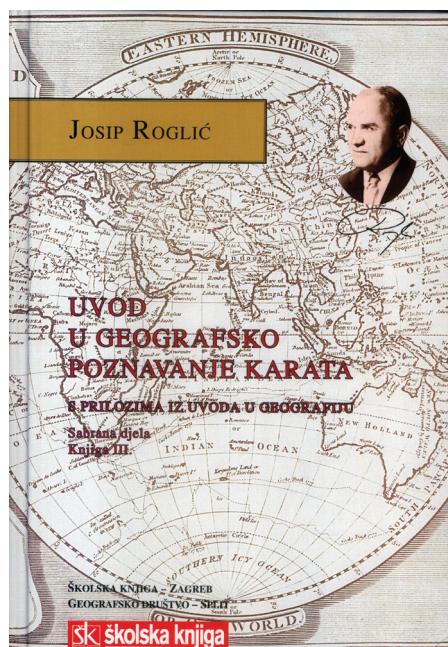

Prva knjiga sabranih djela nosi naslov «Krš i njegovo značenje» i u njoj se nalaze radovi u kojima akademik Roglić ističe osnovne probleme krša, važnost i potrebu istraživanja krša, raznolikosti, specifičnosti i valoriziranje krških pejzaža, opisuje pojedine

geomorfološke oblike i procese te definira krške pojmove.

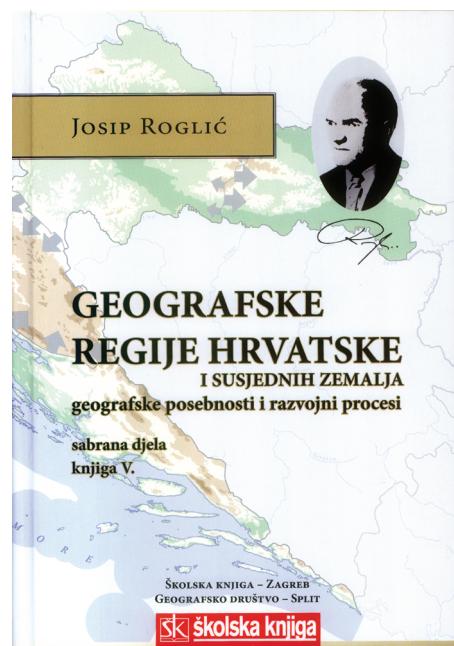
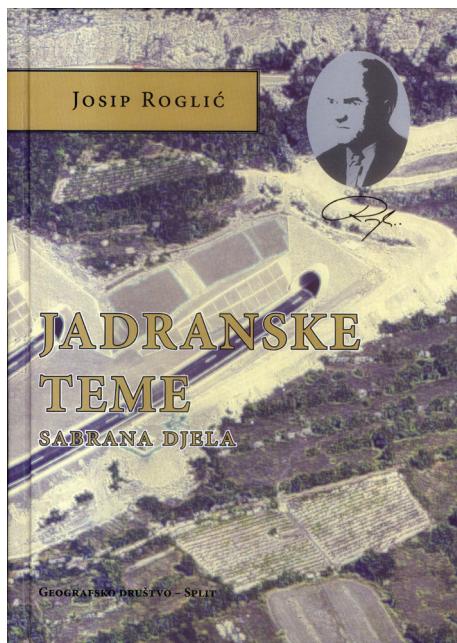
Druga i najopsežnija od pet knjiga nosi jednostavan naslov «Geomorfološke teme». Radovi sabrani u ovoj knjizi podjeljeni su u 4 cjeline: *O geomorfologiji i geografskom*

proučavanju reljefa – općenito, Jadransko područje, Dinarsko područje te Geomorfologija kontinentalnog dijela Hrvatske. Iz ovih radova vidi se da akademik Roglić nije u svom proučavanju zanemario ni jedan dio Hrvatske, a proučavao je i reljef susjednih zemalja.

Treća knjiga «*Uvod u geografsko poznavanje karata*» s prilozima iz uvida u geografiju sastoji se od dva velika dijela: *Uvod u geografsko poznavanje karata* i *O geografiji općenito*. U okviru prvog dijela govori se o kartama i «kartografiji», Zemlji kao objektu predočavanja te predočavanju Zemljine površine, dok je drugi dio posvećen nekim osnovnim problemima geografije, ulogi geografije i geografa u suvremenom odgoju, geografiji u Hrvatskoj kao i globalnim aspektima geografije i geografskim aspektima degradacije okoliša.

Cetvrta je knjiga «*Jadranske teme*». U njoj su sabrana djela koja se odnose na litoralizaciju koju je akademik Roglić doživljavao kao prekretnički i perspektivan proces, ali i radovi koji se odnose na geografski aspekt prometa, povijesni osvrt na gradnju cesta kao i prometno valoriziranje i povezivanje Hrvatske.

Peta, zadnja ali ne manje važna knjiga sabranih djela akademika Roglića, je «*Geografske regije Hrvatske i susjednih zemalja – geografske posebnosti i razvojni procesi*». Regije i regionalizacija, kao što je već spomenuto, bili su jedan od osnovnih Roglićevih interesa. U okviru ove knjige može se također izdvojiti nekoliko cjelina, a to su: *Hrvatska – opći podaci* (Oblik i geografski položaj, Oblici reljefa i geomorfološka regionalizacija, Geografske regije), *Geografske regije Hrvatske* (Središnja Hrvatska, Istočna Hrvatska, Gorska Hrvatska, Zapadna Hrvatska, Južna Hrvatska) te *Geografske regije susjednih zemalja* (Prilog regionalnoj podjeli Jugoslavije, Prilog poznavanju humljačkog stočarstva, Pejzažne specifičnosti i raznolikosti – Prednost i bogatstvo Boke Kotorske).

Ovih pet knjiga predstavlja velik doprinos hrvatskoj geografiji jer na jednom mjestu možemo naći razmišljanja, ideje, zaključke i rezultate istraživanja u radovima jednog velikog, ako ne i najvećeg geografa Hrvatske u drugoj polovici 20.st.

Jelena Lončar